

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Залюшного Олександра Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“

м. К и ї в
1 жовтня 2020 року
№ 219-2(II)/2020

Справа № 3-173/2020(429/20)

Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України у складі:

Сліденка Ігоря Дмитровича – секретаря колегії,
Головатого Сергія Петровича – доповідача,
Лемака Василя Васильовича,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Залюшного Олександра Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Залюшний Олександр Григорович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) повторно – у розумінні припису абзацу другого частини третьої статті 57 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/429 від 31 серпня 2020 року) визнати таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), припис абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–XII зі змінами (далі – Закон).

Статтею 12 Закону регламентовано умови призначення пенсій за вислугу років.

Згідно з абзацом десятим пункту „а“ частини першої статті 12 Закону пенсія за вислугу років призначається особам офіцерського складу, прапорщикам і мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, іншим особам, зазначеним у пунктах „б“ – „д“, „ж“ статті 1² Закону (крім осіб, зазначених у частині третій статті 5 Закону), незалежно від віку, якщо вони звільнені зі служби „з 1 жовтня 2018 року по 30 вересня 2019 року і на день звільнення мають вислугу 24 календарних роки і більше“.

Заявник вважає «положення пункту „а“ частини першої статті 12 Закону <...> – неконституційними в частині заміни в пункті „а“ статті 12 Закону поняття „вислуги років“ на поняття „календарна вислуга років“, через набрання чинності Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 08.07.2011 № 3668–VI (підпункт 8 пункту 6 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“), який став невід'ємною частиною Закону <...>, внаслідок чого допущено звуження змісту й обсягу існуючих прав і свобод осіб шляхом скасування та обмеження наданих державою соціальних прав, гарантій, пільг, компенсацій».

На думку Заявника, „такі дії єдиного органу законодавчої влади в Україні не узгоджуються з положеннями частини другої статті 8, статті 21, частин другої, третьої статті 22, статті 24, частини першої статті 46 Конституції України“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів впливає таке.

Заявник із 2000 року по 31 травня 2019 року проходив службу в органах внутрішніх справ та Національній поліції України.

На підставі наказу Головного управління Національної поліції в Луганській області від 22 травня 2019 року № 410 о/с 31 травня 2019 року Заявника було звільнено з Національної поліції України у зв'язку зі скороченням штатів (пункт 4 частини першої статті 77 Закону України „Про Національну поліцію“). Згідно з витягом із зазначеного наказу вислуга років Заявника на день звільнення в календарному обчисленні становила 18 років 9 місяців 25 днів, у пільговому обчисленні – 10 років 5 місяців 17 днів.

2.1. Головне управління Пенсійного фонду України в Луганській області (далі – Управління) призначило Заявникові пенсію за інвалідністю як особі з інвалідністю внаслідок війни III групи з 1 червня 2019 року на підставі пункту „а“ статті 21 Закону.

Заявник, керуючись приписами статті 23 Закону, 9 серпня 2019 року звернувся до Управління із заявою про призначення пенсії за інвалідністю в розмірі пенсії за вислугу років.

Управління рішенням від 19 лютого 2020 року відмовило Заявникові в призначенні пенсії за інвалідністю в розмірі пенсії за вислугу років у зв'язку з тим, що календарна вислуга років на день звільнення Заявника зі служби (18 років 9 місяців 25 днів) є меншою ніж 24 календарних роки, як того вимагає припис абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону. Заявник оскаржив рішення Управління до Луганського окружного адміністративного суду.

2.2. Луганський окружний адміністративний суд рішенням від 30 березня 2020 року (справа № 360/923/20) відмовив Заявникові в задоволенні позовних вимог.

2.3. Перший апеляційний адміністративний суд постановою від 10 червня 2020 року, яка є остаточним судовим рішенням у справі, апеляційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а рішення суду першої інстанції – без змін. Суд апеляційної інстанції ухвалив це рішення на підставі, зокрема, абзаців першого, десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону та зазначив, що „для призначення пенсії по інвалідності у розмірі пенсії за вислугу років позивачу необхідно мати [вислугу] 24 календарних роки і більше. <...> вислуги років позивача недостатньо для призначення пенсії по інвалідності у розмірі пенсії за вислугу років відповідно до статті 23 Закону № 2262“.

2.4. Заявник оскаржив рішення судів першої та апеляційної інстанцій до суду касаційної інстанції. Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду відмовив у відкритті касаційної провадження з огляду на віднесення справи Заявника до справ незначної складності, яку суд першої інстанції розглянув за правилами спрощеного позовного провадження.

3. Заявник стверджує, що «в результаті прийняття Закону № 3668–VI, який став невід’ємною частиною Закону № 2262–XI[I], <...> з 1 жовтня 2011 року в якості підстави для призначення пенсії вводиться поняття „календарна вислуга років“ на заміну „вислуги років“, чим допущено звуження змісту й обсягу існуючих прав і свобод осіб шляхом скасування та обмеження наданих державою соціальних прав, гарантій, пільг, компенсацій, що <...> є таким, що порушує приписи частин другої, третьої статті 22 та статті 24 Конституції України». Заявник також вважає, що оспорюваний припис Закону в редакції Закону України „Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи“ від 8 липня 2011 року № 3668–VI „скасову[є] та обмежу[є] конституційні права громадян на соціальний захист, достатній

життєвий рівень <...>“, та доходить висновку, що „з прийняттям змін до законів з питань пенсійного забезпечення в частині відміни та звуження певних прав і свобод, відбулося порушення статті 46 Конституції України, яке полягає у невиконанні державою свого обов’язку – забезпечувати соціальний захист громадян у випадках, передбачених законом“.

Заявник, стверджуючи про невідповідність оспорюваного припису Закону приписам частини другої статті 8, статті 21, частин другої, третьої статті 22, статті 24, частини першої статті 46 Конституції України, цитує приписи Конституції України, Закону, посилається на постанову Кабінету Міністрів України „Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, поліцейським, співробітникам Служби судової охорони та членам їхніх сімей“ від 17 липня 1992 року № 393 зі змінами, інші норми чинного законодавства України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року (далі – Конвенція), Перший протокол до Конвенції, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, судів касаційної інстанції в інших справах, а також судові рішення у своїй справі.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ в конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб’єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається

прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

4.1. Заявник, цитуючи норми Конституції України, Закону, інших нормативно-правових актів, Конвенції, рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, не вказав, у чому полягає взаємозв'язок між приписом абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону в частині формулювання „календарна вислуга років“ і приписами Конституції України, на відповідність яким він просить перевірити оспорюваний припис Закону, а також не навів належних аргументів щодо того, яким чином застосування в остаточному судовому рішенні припису абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону призвело до порушення його права на соціальний захист, котре, як убачається з матеріалів справи, було реалізовано 1 червня 2019 року шляхом призначення Заявникові пенсії за інвалідністю як особі з інвалідністю внаслідок війни III групи на підставі пункту „а“ статті 21 Закону.

Аналіз матеріалів справи також указує на те, що Заявник, звертаючись до суду з адміністративним позовом, посилався на приписи пункту „а“ частини першої статті 12 Закону як такі, що їх мав застосувати суд для призначення пенсії за інвалідністю в розмірі пенсії за вислугу років, однак із урахуванням вислуги, обчисленої на пільгових умовах, а не в календарних роках. Тобто Заявник фактично висловлює незгоду із законодавчим регулюванням призначення особам, на яких поширюється дія Закону, пенсії за вислугу років у частині врахування для призначення такої пенсії „календарної вислуги років“ та судовими рішеннями в його справі, що не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваного припису Закону.

Таким чином, Заявник не навів обґрунтування тверджень щодо неконституційності припису абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону, чим не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Зазначене є підставою для

відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Другого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Залюшного Олександра Григоровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису абзацу десятого пункту „а“ частини першої статті 12 Закону України „Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб“ від 9 квітня 1992 року № 2262–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Другого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ДРУГОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**